

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Via Veritatis Ad Vitam Sev Exercitia Spiritvalia

Haineuve, Julien

Antverpiae, 1652

XX. Veritas. Qui paratus est pati, à quouis genere hominum, quoduis
genus molestiarum, eum nos esse paratum pati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60125)

VIGESIMA VERITAS.

Qui paratus non est pati, à quouis hominum genere, quoduis genus molestiarum, eum non esse paratum pati.

Hac est hora vestra, & potestas tenebrarum. Luc. 22.

Pilatus Iesum tradidit voluntati eorum. Ibid. 23.

M E D I T A T I O

in hanc vicesimam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio veritatis.

HÆc Meditatio pœnarum exteriorum Seruatoris nostri, hac conditione potior est antecedenti, quæ erat de pœnis interioribus, quòd exteriores magis cadant sub sensũ, adeoque aptiores vt cum affectu sensuque pietatis expendantur : Sed istud incommodum hïc est, quòd tanto sint numero, vt nisi præsens argumentum certis quibusdam circumstantis definiamus, terminemusque, periculum sit, ne multitudine confundatur mens, & hæc confusio lucem veritatis nostræ obfuscet, exsiccetq; affectus. Quare cõmodum videtur, nisi alio terapiat animi religio vt omnia

P 2

Passionis

VIGE.

Passionis mysteria referas ad duas hasce considerationes, quæ desumuntur à varietate personarum Christum affligentium & à poenis, quas illorum operâ patitur: Hac enumeratione manifestior euadet proposita veritas. Quod, qui pati paratus non est, à quouis hominum genere, quodvis genus molestiarum, ille reuera paratus non sit pati.

Quod igitur ad primam circumstantiam varietatis personarum attinet, cōsidera, quem admodum, priusquam venisset hora Passionis destinata, (a) nemo vnus seruatorum contingere ausus est, ita cū illa adfuit, & rebus creatis facta potestas est, vt cruciando conditori suo essent instrumenta atque administri nullum quodammodo genus hominum defuisse, cui non licuerit cumulandis eius tormentis aliquam præstare operam.

In capitali animaduersione non nisi vni alterive ministro permissum est, vt reo inferant manus; at in Christi passione, cuius pro libitu & arbitrio cruciari illum potest. Duxne sit an miles, Iudæus an gentilis, sacerdos an profanus, discipulus an extraneus, vir an foemina, diues an pauper, magno nato an paruo nil refert: omnibus patet aditus: diceres publica denuntiatione citatos ex omni Iudæa vniuersos in illius perniciem, quemadmodum olim vates regius prædixerat (b) & Christus ipse testatus est cohorti illi ex

(a) Ioan. 7. (b) Psal. 82.

omni hominum sorte conflatae, quae ad comprehendendum illum conuenerat : *Hæc est, inquit, hora vestra & potestas tenebrarum*, quasi dixisset: *Hæc est hora, quâ permissum est terris & inferis, hominibus & dæmonibus confluendi, coniurandi que in perniciem & mortem meam,*

Non erat pluribus verbis opus, vt omnia innuerentur: nam si rectè semel concipimus fatanae indultam eam facultatem, vt armaret se dæmonibus omnibus, & quorquot, ad excrucendam rabiem suam & crudelitatem, aptos iudicabat, hominibus facile assequemur, neminem ab illo, tanto malorum artifice, esse prætermisum. Nam quo plures adhibebat, eò maiore fruebatur solatio, quod & grauius Iesus afflicteretur, & ij, quorum opera torquendo innocenti utebatur, æternæ damnationis rei euaderent. Et si integrum illi fuit adhibere ludam, aliosque discipulos in pœnam Christi & opprobrium, quo non iure cæteris, ad hoc institutum suum, vsus est hominibus? O Deus, non satis erat, vt pro hominibus patere nisi etiam ab illis ipsis sustineres, quorû causa patere! Anime mi, quando Iesus tuus patitur tui causa, non atredidit à quo patiatur.

Quod spectat ad varietatem, multitudinẽ & modum, pœnarum, quas sustinuit cogita sustinuisse illum vniuersa, quæ dolorem & tormentum honesto viro inferre possunt, sustinuit in bonis fortunæ nudatus omnibus

nibus vti illum ad columnam & in Cruce contueris; sustinuit in honore, exceptus omni genere opprobriorum atque contumeliarum, quas dæmon aduersus ipsius innocentiam, sapientiam, sanctitatem potentiam, omnesque ipsius actiones potuit excogitare; sustinuit in corpore, vbi nulla pars aut articulus fuit à peculiari cruciatu immunis, à planta pedis vsque ad verticem capitis non est in eo sanitas, sed vulnus, & liuor, & plaga tumens. (a) Intuere illum in horto, dum velut agnellus inuaditur à lupis illis sanguinarijs: in domo Caiphæ, vbi alapâ, modisque alijs indignissimè tractatur: in prætorio Pilati vbi tanquam seditiosus accusatur, componiturque cum homine reorum omnium probrosissimo; in aula Herodis, vbi velut amenti illuditur; ad columnam, vbi exuitur ipsa pelle sua, nulla relicta ei specie neque colore, nisi quem defluens sanguis affundebat, vt merito leprosus videri posset is (b) qui forma cæteroquin mortales omnes antecedebat.

Sed vllumne vnquam fuit spectaculum illo tristius acerbiusque, quâdo prodire iussus est scenicus Rex, nullo alio apparatu regio, quàm corona è spinis contexta, frustillo male facti pallij, & arundine sceptri vices obeunte? & quando deinde gestat humeris Crucem suam, illi clavis affigitur, & in illa languet siti pariter & amore, quid aliud istud est, quàm

(a) *Isa. I.* (b) *Isa. 53.*

quàm epitome, seu potius cumulus & congeries cruciatuum omnium, quos ille patitur, qui eo nomine *vir dolorum* dictus est, quasi in illum omnes confluxissent?

O Deus! fieri ne potest ut cor habeam motionis capax, & considerato hoc tanto amoris & commiserationis argumento non tamen permoueatur? Verùm animè mi, quid putas esse, permoueri ad aspectum tui Iesu? Motiones cordis omnes, meræ ludificationes sunt, nisi agnoscas id tibi incumbere, ut eius exemplo patiaris, atque ad hoc promptus sis paratusque, non eris autem, nisi probe intellexeris hanc veritatem, ut eam opere ipso exequaris: quòd quisquis paratus non est ad quiduis à quouis patiendum nondum ad patiendum paratus sit.

Ratio est, quandoquidem pati nos oporteat ad exemplum à Christo nobis propositum, & ille passus sit à quouis hominum genere, quoduis pœnarum genus, nullo penitus repudiato: quomodo patiemur ad illius exemplum, nisi, ut ille, quiduis à quocumque patiamur? Quid causæ illum virgebat, ut tam vniuersim subijceret se tolerandis omnibus sine vlla exceptione, quod non æquiori jure nos obstringit ut nihil tolerandorum excludamus? fortasse, quod pro nobis tolerabat? at nunquid æquè rationi consentaneum est, ut tam nos nostri causa toleremus, quàm ut ille? Forfitan, quod eo pacto se subditum

reddebat Deo Patri? at nonne pari iure decet nos illi esse subiectos? fortè, quod amorem in nos suum ita volebat testificari? At, nonne etiam aliquam nostri, erga illum, amoris significationem testari volumus? Denique tametsi nulla esset ex parte Iudæorum ratio, cur tantis Iesum supplicijs afficerent. Iesus tamen sine aliqua ratione non patiebatur, nam ratio potius & argumentum patiendi reddit (a) perpeffiones dignas meritoque quam malum ipsum quod quis perpetitur. Sed quæcunque ratio illum permouerit ad quæuis mala, à quocumque genere hominum sufferenda, eadem quoque nos sic obligat ad illius patientis imitationem, vt nisi ita comparati simus, nulla ratione dici queamus ad patiendum (b) dispositi. Vel enim sine ratione & argumento patimur, vel ex ratione, probisque argumentis: si absque aliquo argumento, sanè patientia nostra, omnis est expers meriti, neque illam Deus habet acceptam, cum non fiat illius intuitu, neque ob vllam rationem illi gratam acceptam ve. Si verò illius causa vel simili aliquo honesto argumento ad patiendum inducimur, eadem illa causa atq; argumentum nos obligat ad ferendos casus omnes à quocumq; & vndecumq; proueniētis vbi facto in-

(a) Christo passo in carne, & vos eadem cogitatione armamini. 1. Petr. 4.

(b) Fili, si ploras, piè plora, noli cum indignatione, noli cura typo superbia, August.

ter p
nihil
Na
tiam
quo
ti si
nere
quic
quis
peric
præ
ex
virtu
Dei
intue
gat a
bus,
alijs,
tia, se
renti
de pa
fitam
grate
cogn
error
uerfa
vlu co

(a) V

ter personas, aut res ferendas^(a) discrimine, nihil omninò patimur, quod illi sit acceptum. Nam si illi placendi studio à quibusdam patiamur, quidni etiam ab alijs, cùm id illi quoque placeat, eiusque sit voluntas, vt parati simus quiduis à quouis personarum genere sine vilo discrimine tolerare? simile quiddam est in materia obedientiæ. Quisquis paratus non est, obedire cuicumque superiori, & in re quacumque rationabiliter præcepta, non est paratus obedire in re vlla ex stimulo virtutis obedientiæ hæc enim virtus inclinât verum obedientem, vt ex Dei reuerentia, quem in superioribus suis intuetur, obtemperet; & hic stimulus ita obligat ad obtemperandum omnibus & in omnibus, vt si quibusdam obtemperetur, & non alijs, iam non obtemperetur ex Dei reuerentia, sed ex alio aliquo amoris proprii, vel reuerentiæ humanæ stimulo. Idem fer iudicium de patientia; & exploratam habeas propositam veritatem, de hac illustratione animi grates Deo habe, pete deinde lumen quo cognoscas vitia hæcenus à te commissa, vel errores, qui in intellectu tuo huic veritati aduersantur, vt tanto solidius aliquid de eius vlu constituas.

P 5

II. PVN-

(a) Vide l. 3. de Imitat. c. 19.

II. PUNCTVM.

Aduersio in vitam præteritam, statumque præsentem.

Vitia contra hanc veritatem admissa procedere possunt vel ab errore vel à malitia, vel ab inclinatione naturali aut priuata cuiusque indole. Vitia ab errore vel ignorantia orta, non sunt illa quidem grauissima, sed tamen perniciofa, nisi quis errore se exsoluat, nam inhærent continuò, paulatimque abeunt in malitiam affectatam, quâ vel vitijs nostris ignorantiam prætexamus, aut nolimus instrui, aut dociles nos præbere, oblati instructionibus. Verùm ediffere, putastine tibi ferenda fuisse, quæ vel ab æqualibus vel inferioribus inferebantur? aut debuisse te sustinere etiam immerentem, aut ea quæ grauissimum tibi doloris sensum infligebant? errorem igitur, vitiumque tuum agnosce.

Peccata malitiæ in hoc argumento, censentur omnes inobedienciæ, occultæ apertæve rebelliones aduersus legitimè præpositos, oblocutiones, ægritudines animi, & alij immoderati affectus, quos fouimus oblata ferendorum aduersorum, & à genio nostro alienorum, occasione; & si quidem propositum nobis fuisset nihilne pati vellemus in hac
vita,

vita, non ausi fuisset omni patiendi occasione recusare, (a) dixisset tamen liberè, nos quiduis aliud fuisse passuros præter id vnum, quod sese offerebat. O malitiam humani cordis sibi nimum blandientis, & cogitantis sua Deum latere consilia! Calliditas ea est naturæ corruptæ pari detrectantis, & quia mens sæpius edocta necessitatè, utilitatemque patiendi non audet plenè refellere obligationem illam, quâ videt se ad res ferendas obstrictam solummodo detrectat obuias, sibi interim persuadens, quòd æquo animo alias acceptaret, atque ita malitiosè se oblaris patiendi occasionibus suffuratur. Deplora hanc malitiam.

Denique vitia, quæ procedunt ab inclinatione naturæ, aut indole quadam priuata, sunt molestiæ quædam animi prouenientes à personis, quibuscum nobis minor, quàm cum alijs morum consensio est, aut in casibus aliquibus, quos à natura horremus, aut certis quibusdam temporibus, cum sumus morosiores. Nunquam istud tibi accidit? quo te modo tum gessisti? qua ratione frenare conatus es hanc peruersam tuæ naturæ indolem? quod tibi nunc, futurisq; temporibus imminet periculū, tam ratione personarum, quàm casuum, à quibus abhorres, & perturbaris? Aduerte his seriò animum, ne quidpiam resideat in animo, quo impediaris cum

P 6

Davi-

(a) *V. de Imit. Chr. l. 3. c. 19.*

Dauidè bis exclamare, *paratum cor meum, Deus, paratum cor meum* : (a) *paratum* pati à quouis genere personarum ; *paratum* pati quoduis malorum genus.

(a) *Psal. 56.*

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

VT tantò solidiùs obfirmes propositum tuum ad excipiendos quosuis casus occurrentes, adhibe hanc triplicem præparationem mentis, quæ te per tres animæ facultates vniet perpeffionibus tui seruatoris. Prima est intellectus, vt sine vlla hæfitatione credas, te, quo vinculo obstrictus es sustinere aliquid in hac vita, (a) ex Dei amore & reuerentia, & ad promouendam animæ tuæ salutem, eodem quoque ; obliheris pati vniuersim à quibusuis hominibus, quoduis genus aduersorum. Sic est, mi Deus, credo, & vt etiam huius veritatis fidẽ in me adaugeas, obtestor.

Altera dispositio voluntatis est, vt semper paratus sis ad omnia, & re ipsa acceptes, quidquid occurrerit, non attendendo, vnde accidat

(a) *Omne, quod tibi applicitum fuerit, accipe, & in dolore sustine! & in humilitate tua patientiam habe: quoniam in igne probatur aurum & argentum, homines verò receptibiles in camino humiliantur* &c. *Eccl. 2.*

accidat, neque quid sit, nisi quod sit crux aliqua, & molestia ferenda, tantò excipienda gratius, quantò magis expectabatur. Et excusationes omnes & consilia, quæ in contrarium effingi tum possent à naturæ prava propensione, non aliter audiantur, neque profundius admittantur in animum, quam si sensus forent à Christianæ fidei legibus alieni: Nam reuera, vti paulò ante vidimus, verendum est, ne, qui oblatam patiendi occasionem non vult amplecti, vnquam pati velit: quin vt prauam illam voluntatem tueatur, tandem sibi persuadebit, non esse necessarium pati in hac vita. Quod adeò falsum est & à fide abhorrens, quã verè Paulus affirmat, (a) *Patientiam nobis esse necessariam vt voluntatem DEI faciamus; & omnes, qui piè volunt viuere, persecutionem passuros: & per multas tribulationes oportere nos intrare in regnum DEI.* Nonne istud modò credis? nunquid vis?

Age igitur, pro tertia præparatione animi, quam confirmando proposito oportet adhibere, sit memoria & recordatio huius fidei & bonæ voluntatis, quas modò experiris, vt oblata deinde occasione constantem te, & firmum geras. Notitia illa sensus & affectus plena, quam modò de hac veritate concepisti, poterit aliquando euanescere, imò contraria quædam opinio poterit efficere, ne illi credas, aut illi conformes mores tuos: sed præsta, memor

(a) *Hebr. 10. 2. Timot. 3. 14.*

memor, veritatem semper perfistere; & si nunc verum est, patiendum esse, etiam fore verum, dum patiendi se offeret occasio; & si seria est tibi patiendi voluntas, illam in occasionibus esse demonstrandam. Nunc enim non concipis hanc voluntatem, nisi ut suo tempore illam opere ipso exequaris, & cum patiendi tempus adfuerit, tunc cogita tempus esse, exequendi opere ipso voluntatem tuam, aliàs erit voluntas cassà, & executionis effectusque expers, quæ nullo apud Deum loco est, qui proposita nostra vult executioni mandari.

Ecce appropinquavit hora; surgite, eamus; ecce appropinquat qui me tradet, (a) aiebat Servator noster occurrens satellitibus ad eum comprehendendum submissis, ut illico mandaret executioni, quod aliàs faciendum esse constituerat; ita, postea quam Apostolos suos impendentium persecutionum commonefecisset: *Hæc, inquit, locutus sum vobis, ut cum venerit hora, illas nimirum patiendi, (b) reminiscamini eorum, quia ego dixi vobis, & promptæ illius, quam nunc testamini, voluntatis.* Anime mihi nisi meminerimus propositorum nostrorum, ut ea opere ipso exequamur, Deus illorum non erit immemor, & acerbissima exprobratione nobis aliquando obijciet, multa nos quidem polliceri, sed promissis non stare, ideoque nec futuros nos participes promisso.

(a) Matth. 26. (b) Ioan. 16.

missorum ab illo factorum, (a) quæ solo patientiæ subsidio, vt ait Apostolus, reportantur.

(a) *Hebr.* 10.

COMPENDIUM MEDITATIONIS in Vigefimam veritatem.

I. P V N C T V M.

Declaratio eiusdem.

VT clariùs perspiciamus hanc veritatem, considerabimus imprimis, quo pacto Iesus passus sit à quouis genere hominum, quoduis genus poenarum, quibus illum afflictum voluere.

Quod ad homines attinet, solùm recolere oportet animo illa Christi verba : *hec est hora vestra & potestas tenebrarum* : Nam si satanæ data fuit potestas vtendi dæmonibus, hominibusque ad Christum torquendum, facilè intelligemus nihil neglectum esse ab illo, tam ad amplificandos Christi cruciatus, quàm ad scelere obligandas tantò plures animas, quantò frequentiores homines conferrent operum in horrendum illud flagitium, in mortem filij Dei. Et sanè, si eousque processit satanæ potestas, vt armarit in Magistrum discipulos, hunc vt illum hostibus proderet, alterù, vt abnegaret, quid non valuerit in ceteros

ros Iudæos, & gentiles, quibus, vt antea inimicis nihil pronius esse poterat, quam vt vnanimi consensu in pœnas & supplicia irararent Seruatoris? Legum aliàs in capitali animaduersione seruandarum & vsitatarum, nulla hîc habetur ratio, vnica lex est, vt cuius permiffum fit, impunè in illum grassari. Vide vt cateruarii confluant omnes, atque in illum insurgant: quin eo instituto videtur Passioni delecta Ierosolyma, & tempus Paschæ, vt plures vndique confluentes venirent in partem huius peragendæ Tragœdiæ.

Sed quid cruciatuum, quid pœnarum inferunt? quidquid lubet, traditus est enim eorum voluntati, neque damnationis sententia definit alio modo pœnas, quam quod fit in illorum arbitrio, seu potiùs crudelitate; tantas illi inferant quantas furor & libido dictabit. Et reuera, quodnam pœnæ genus est, quod ille non patitur? in bonis, in honore, in amicis, in corpore, in capite, in oculis, in auribus, in ore, in brachijs, in manibus, in pedibus, in omnibus denique membris, tam indigna, contumeliosaque, vt foret difficile creditu homines sic omnem humanitatem exuisse, nisi dæmon illos velut instrumenta atque ministros suos vsurpasset.

His animo benè comprehensis, facilè assequemur, verum esse, quod quisquis paratus non est pati quoduis molestiarum genus, à quocunq; genere personarum, nō sit omnino

ad

ad patiendum dispositus. nam si, ad Christi exemplum patiendum est, nonne eodem ritu pati oportet, quo ipse? aut si quapiam est persona vel genus aliquod molestæ, quod pati detrectamus, quomodo patimur ad illius exemplum? & fuerit illi sanè ratio, tam vniuersim tolerandi omnia, quæ offerebantur, an non eadem æquè nos, atque illum obligat? toleramúsne sine, an cum ratione? si sine etiam absque merito toleramus: si cum ratione, eadem ratio nos docebit, quiduis nos & à quocumque debere tolerare: aut aliàs, etsi subinde quædam sustineamus, id prouenire potiùs ab amore proprio, quàm ex sincera quadam ratione; quæ si verè nos ad quædam sustinenda induceret, etiam suaderet tolerantiam cæterorum.

Anime mi, non tam à pœnæ, quàm à patiendi argumento redduntur nostræ perpeffiones Deo acceptæ, dignæque merito; & si rectè apprehendas, quale debeat esse patiendi argumentum, inuenies illud æquo iure ad quoduis pœnarum occurrentium genus obligare, neque detrectari vllum posse sine culpa vel imperfectione aliqua.

II. PUNCTVM.

*Aduersio in vitam præteritam,
præsentemque.*

Vitia contra hanc veritatem admissa procedunt, vel ab errore, quod nescias debuisse te pati ab omnibus, etiam æqualibus, & inferiore dignitatis loco constitutis; vel à malitia tibi persuadente, quod sufficeret, si modicum quid sustineres, procul habita tanta erga omnes superiores tuos, eorumque præcepta omnia, subiectione; vel à quodam naturæ habitu, molestius quosdam, quam alios ferente: vnde cumque demum proueniant hæc vitia, desle illa, confer impatientias tuas & immoderatos tuos affectus cum ijs virtutibus, quæ in Passione tui Iesu elucent, & luges tua potius, quam illius causa, ex animo dic: Qua fronte, sub spinoso capite Iesu & Seruatore meo, tam sum membrum delicatum!

III. PUNCTVM.

Propositum in futurum.

Est, vt æqualiter paratus sis ad omnia, idque vt assequaris, inscribenda est penitentiæ hæc veritas tribus facultatibus animæ, imprimis

primis persuadendo illam nostro intellectui, ut de ea nullo modo dubitet; deinde excitando in nostra voluntate illius amorem & affectum, ita ut non magis illi se, quam alicui fidei articulo, aut præcepto diuino, opponat, quantumuis obnixum & difficultatem experiatur; Denique efficiendo ut Memoria datis occasionibus recòrdetur illius vti Christus sub ipsam Passionem dicebat: *Hæc est hora*, hæc occasio, & quemadmodum profitebatur admonens Apostolos suos persecutionum olim tolerandarum, se idcirco facere, ut in occasione meminissent dictorum suorum, eaque recordatione excitarent pia voluntatis suæ desideria, & proposita patiendi, tum, quando illum loquentem audiebant, aut de illo argumento meditabantur, concepta.

Anime mi, si solum promittis, neque re ipsa quidquam præstas, an non meritò times etiam, ne diuinorum promissorum effectis excidas? Deus enim alia conditione tibi cælum non adpromisit, nisi ut ad labores, tantumque patiaris, quantum eius consequendi gratia necessum est.